

Interreg - IPA CBC România - Serbia



BanatBike

Studiu

Rute turistice
tematice de ciclism



Studiu

Rute turistice tematice de ciclism

realizat în cadrul proiectului

RORS-379: Conexiunea traseului de ciclism turistic din Banat

finanțat prin Programul Interreg-IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia

Realizat de SC Euro Triplex Com SRL, Coordonator: dr. Bakk Miklos



Titlul proiectului: Conexiunea traseului de ciclism turistic din Banat (RORS-379)

Editorul materialului: Asociația Otelek Magyarul Magyarokert Egyesulet

Data publicării: aprilie 2022

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

Pentru eventuale sesizări, contactați: romania-serbia@mdrap.ro

www.romania-serbia.net



Programul Interreg-IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia este finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA II) și cofinanțat de statele partenere în program.

Ce este Cicloturism?

Cicloturismul este o formă de turism practicat cu bicicleta. Este un mod de călătorie deosebit de economic. Bicicliști, sunt aproape întotdeauna uniți de o sensibilitate ecologică, o mare pasiune pentru ciclism ca mijloc de transport și ca stil de viață, o curiozitate vie pentru locurile necunoscute publicului larg și o mare adaptabilitate la situații neprevăzute. Pedalarea vă permite să acordați atenție detaliilor pe care altfel nu le-am putea înțelege, cum ar fi mirosul câmpurilor sau ciripitul păsărilor.

Bicicleta este un vehicul relativ ieftin și rapid, sănătos, nepoluant și favorabil mobilității, turismului și creșterii economice în general, fiind un factor esențial pentru transportul durabil. Utilizarea bicicletei este în plină expansiune, atât ca mijloc cotidian de transport, cât și în scop recreativ, de cicloturism.

Cicloturismul a devenit o oportunitate în mai toate țările europene care i-au descoperit avantajele: atragerea de turiști, dezvoltarea comunităților locale, investițiile în infrastructură. În Europa, cicloturismul este un factor economic foarte important, de mare interes atât pentru sănătatea publică, cât și pentru protecția mediului. În majoritatea statelor Uniunii Europene cicloturismul a cunoscut o dezvoltare rapidă, fiind puternic promovat de autorități și de diverse organizații neguvernamentale.

Tendința în ultimele decenii este de dezvoltare a cicloturismului de lung parcurs, context în care importanța traseelor cicloturistice naționale și internaționale este în continuă creștere. De aceea traseele cicloturistice pe malul râurilor, lacurilor și canalelor și cele de coastă sunt printre cele mai populare în Europa, fiind utilizate anual de milioane de cicloturiști.

Cicloturismul pentru prima dată a fost definit de Path Less Pedaled drept „orice activitate legată de călătorie cu bicicleta în scop de delectare”. Cele mai multe tipuri de cicloturism, se încadrează în aceste categorii principale (care se suprapun adesea) și poate include ciclismul rutier, pietriș și montan:

- Călătorii cu bicicleta: excursii cu bicicleta de mai multe zile, organizate independent.
- Exemple: trasee de aventură cu bicicleta, trasee de lungă distanță.
- Evenimente: plimbări organizate, tururi și curse. Exemple: curse de ciclocros, Turul Franței etc.
- Călărie la destinație: plimbări centrate în jurul unei anumite destinații sau atracție. Exemple: ciclism montan
- Plimbări de o zi și ciclism urban: deseori excursii spontane de o zi la atracțiile locale.

Istoricul James McGurn vorbește despre pariuri făcute la Londra în secolul al XIX-lea pentru călăreții de hobby-cai – mașini împinse de picioare, mai degrabă decât pedale. „Un participant a învins un antrenor cu patru cai la Brighton cu jumătate de oră”, spune el. „Există diverse relatări despre tineri de 15 până la 17 ani care au făcut turnee în Franța în anii 1820. În 17 februarie 1869, John Mayall, Charles Spencer și Rowley Turner au mers de la Trafalgar Square, Londra, la Brighton în 15 ore. The Times, care trimisese un reporter să-i urmărească, a raportat o „Extraordinary Velocipede Feat.” Trei bicicliștii au pornit de la Liverpool către Londra, o călătorie de trei zile și mai asemănătoare cu cicloturismul modern, în martie. În același an, un reportaj din ziar spunea:

Bicicletele lor au provocat o mică uimire pe drum, iar remarcile transmise de nativi au fost aproape amuzante. În unele sate, băieții s-au strâns în jurul bicicliștilor și, acolo unde au putut, i-au prins și au fugit în spate până când au obosit. S-au făcut multe anchete cu privire la numele „bicicletelor ciudați”, unii le-au numit „vârtejuri”, „menajerie” și „valparaisons”. Între Wolverhampton și Birmingham s-a încercat supărarea bicicliștilor aruncând cu pietre.¹

¹ https://hmn.wiki/ro/Bicycle_touring#cite_note-2

Entuziasmul s-a extins și în alte țări. New York Times a vorbit despre „cantități de velocipede care zboară ca navele de colo-colo”. Dar, deși interesul britanic a avut mai puțină frenezie decât în Statele Unite, a durat mai mult.

Extinderea de la o mașină care trebuia împinsă pentru a fi propulsată prin pedale de pe o roată din față a făcut posibile distanțe mai mari. Un călăreț care se numește „Un dragon ușor” a povestit în 1870 sau 1871 despre o călătorie de la Lewes la Salisbury, prin sudul Angliei. Titlul cărții sale, *Wheels and Woes*, sugerează o plimbare mai puțin decât fără evenimente, dar McGurn spune că „pare să fi fost o aventură încântătoare, în ciuda suprafețelor proaste de drum, a prafului și a lipsei de indicatoare. Echipa soțului și soției Joseph Pennell (ilustrator) și Elizabeth Robins Pennell (scriitoare) au publicat jurnalele de călătorie ale călătoriilor lor încadrate ca pelerinaje literare; au „condus” un triciclu tandem de la Florența la Roma, atrăgând mai multă atenție decât se simțea ea, ca fiind probabil prima femeie biciclistă pe care italienii văzuseră.

Călătoriile au devenit mai aventuroase. Thomas Stevens², un scriitor pentru *San Francisco Chronicle*, a fost prima persoană care a înconjurat pământul cu bicicleta. A pornit în jurul lumii pe 22 aprilie 1884 pe o Columbia de 50 de inci, petrecând doi ani pe drum și scriind articole, care a devenit o carte în două volume, de 1.021 de pagini. În ani 1894 - 1895 Annie Londonderry a fost prima femeie care a făcut înconjurul lumii cu bicicleta. John Foster Fraser și doi prieteni au pornit în jurul lumii pe biciclete în iulie 1896. El, Edward Lunn și F. H. Lowe au mers 19.237 mile, prin 17 țări, în doi ani și două luni. Până în 1878, ciclismul recreațional a fost suficient de stabilit în Marea Britanie pentru a duce la formarea Bicycle Touring Club, redenumit mai târziu Cyclists' Touring Club. Este cea mai veche organizație națională de turism din lume. Membrii, ca și cei din alte cluburi, mergeau adesea în uniformă. CTC a numit un croitor oficial. Uniforma era o jachetă de serge Devonshire verde închis, pantaloni și o „cască Stanley cu un vârf mic”. Culoarea s-a schimbat în gri când verdele s-a dovedit nepractic deoarece arăta murdăria. Deseori, grupurile călăreau cu un clarân în cap pentru a semnaliza schimbările de direcție sau pentru a opri grupul. Confuzia ar putea fi cauzată atunci când grupurile se întâlnesc și au greșit semnalele reciproce

Calitatea de membru al CTC l-a inspirat pe francezul Paul de Vivie (29 aprilie 1853) să înființeze ceea ce mai târziu a devenit Fédération Française de Cyclotourisme, cea mai mare asociație de ciclism din lume, și să inventeze cuvântul francez cyclo-tourisme. League of American Wheelmen din SUA a fost fondată în Newport, Rhode Island la 30 mai 1880. Împărtăși interesul pentru ciclismul de agrement cu administrația curselor de biciclete. Numărul de membri a atins apogeul la 103.000 în 1898.[12] Principala organizație națională de turism cu bicicleta din SUA este acum Adventure Cycling Association. Adventure Cycling, numit atunci Bikecentennial, a organizat o plimbare în masă în 1976 dintr-o parte în alta a țării pentru a marca cea de-a 200-a aniversare a națiunii. Traseul Bikecentennial este încă folosit ca traseul de biciclete TransAmerica.

Semnificație socială

Primii bicicliști, adesea aristocrați sau bogați, au cochetat cu bicicleta și apoi au abandonat-o pentru noul automobil. Clasa de mijloc inferioară a fost cea care a profitat de pe urma ciclismului și de eliberarea pe care aceasta a adus-o. Ciclistul din 13 august 1892 a spus: „Cele două secțiuni ale comunității care formează majoritatea „vânătorilor” sunt clasa mare de funcționari și clasa mare de vânzători”. H. G. Wells a descris această clasă de aspiranți eliberată prin ciclism. Trei dintre eroii săi - în *Istoria domnului Polly*, *Kipps* și *The Wheels of Chance* - cumpără biciclete. Primii doi lucrează în magazine de draperii. Al treilea, *Hoopdriver*, pleacă într-o vacanță cu bicicleta. Autorii Roderick Watson și Martin Gray în cărțile lor sugerează noua mobilitate socială creată de bicicletă, care sparge granițele lumii lui *Hoopdriver* la propriu și la figurat. *Hoopdriver* pornește într-un spirit de libertate, în cele din urmă departe de locul de muncă: Numai cei care trudesesc șase zile lungi din cele șapte pe tot parcursul anului,

2 Vezi: [https://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Stevens_\(cyclist\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Stevens_(cyclist))

cu excepția unei scurte două săptămâni glorioase sau zece zile în timpul verii, cunosc senzațiile rafinate ale Primei Dimineți de Sărbători. Toată rutina, tristă și neinteresantă scapă dintr-o dată de la tine, ... În aer era prospețimea rouăi; roua sau relicvele unui duș peste noapte scilipeau pe frunze și iarbă. Și-a dus mașina pe Putney Hill și inima îi cânta în el. Wells îl pune pe Hoopdriver într-un nou costum maro de ciclism pentru a arăta importanța aventurii și libertatea în care se îmbarcă. Hoopdriver greșește că bicicleta îi ridică statutul social, cel puțin în imaginația lui.

Atât Hoopdriver, cât și Tânăra Doamnă în Gri, așa cum se referă el la ea, scapă de constrângerile sociale prin turul cu bicicleta. Hoopdriver se îndrăgostește și o salvează de un iubit care spune că căsătoria cu el este singura modalitate prin care ea, plecând singură într-o vacanță cu bicicleta, își poate salva reputația. Ea își scade statutul social; el o ridică pe a lui. McGurn spune: „Schimbarea perspectivelor sociale, așa cum este exemplificată de bicicliștii lui Wells, l-a determinat pe Galsworthy să susțină, la o dată ulterioară, că bicicleta „a fost responsabilă pentru mai multă mișcare în maniere și morală decât orice altceva de la Carol al II-lea.

Dezvoltare

Bicicleta este un motiv perfect pentru a face mișcarea în aer liber. În anul 1930 The Cyclists' Touring Club a făcut reclamă pentru turul all-in de o săptămână, cazând la hoteluri recomandate de bicicliști, pentru 3,10 lire sterline. Mișcarea căminelor pentru tineret a început în Germania și s-a răspândit în străinătate, iar o vacanță de ciclism cazată la pensiuni în anii 1930 putea fi avută pentru 2 lire sterline. Roderick Watson și Martin Gray estimează că în Marea Britanie erau zece milioane de biciclete până la un milion de mașini. Un declin s-a produs în toată Europa, în special în Marea Britanie, când milioane de militari s-au întors din al Doilea Război Mondial după ce au învățat să conducă. Călătoriile cu bicicleta erau acum tot mai mari. Declinul în Statele Unite a venit și mai devreme. McGurn spune: Povestea ciclismului interbelic a fost caracterizată de lipsă de interes și de un declin constant. Ciclismul a pierdut în fața automobilului și, într-o oarecare măsură, a noilor sisteme de transport electric. În anii 1930, „bombardierele cu balon” greoaie, cu cauciucuri grase, simplificate în formă de bulb, imitând moto-ciclete sau avioane, atrăgeau copiii americani: singura piață de masă încă deschisă producătorilor de biciclete. Austeritatea din timpul războiului a dat ciclismului o scurtă amânare în lumea industrială. Pacea de după război a fost să lase bicicleta jos.

Cu toate acestea, între 1965 și 1975 SUA a cunoscut un boom de biciclete. În 1976, pentru a sărbători bicentenarul fondării Statelor Unite, Greg Siple, soția sa June și Dan și Lys Burden au organizat o plimbare în masă cu bicicleta, Bikecentennial, din Pacific până în Atlantic. Siple a spus: Gândul meu inițial a fost să trimit reclame și pliante care să spună: „Prezentați-vă la Golden Gate Park din San Francisco, cu bicicleta, pe 1 iunie la ora 9. Ca apoi să mergem cu bicicleta prin țară. Mi-am imaginat mii de oameni, cu bicicletele și rucsacul lor gata de plecare. La ora 9 toată lumea începea să se miște. Ar fi ca și cum o mulțime de lăcuste ar traversa America”

Călătoria a mers în cele din urmă de la Astoria, Oregon, la Yorktown, Virginia, locul primelor așezări britanice; S-au înscris 4.100 de participanți dintre care 2.000 de participanți au parcurs întregul traseu. Acesta a dat un nou început cicloturismului. Adventure Cycling a cartografiat trasee prin America și în Canada, multe dintre curse durând până la trei luni pentru a fi finalizate cu o bicicletă încărcată.

În Marea Britanie, până în ani 2011 Cyclists Touring Club a crescut la 70.000 de membri și este cel mai mare organizație care militează pentru ciclism și drepturile bicicliștilor din Marea Britanie. Continuă să organizeze evenimente de grup, inclusiv plimbări de o zi prin grupurile locale și vacanțe în multe țări, conduse de membri CTC experimentați. Din 1983, Sustrans a creat o Rețea Națională de Biciclete de trasee pentru biciclete de lungă distanță, inclusiv drumuri secundare și piste fără trafic construite, semnate și cartografiate în parteneriat cu organizații locale.

Din 1980, a existat o creștere a vacanțelor organizate pentru ciclism oferite de organizațiile comerciale din multe țări. Unele companii oferă informații despre cazare și traseu bicicliștilor care călătoresc

independent; alții se concentrează pe o experiență de grup, inclusiv ghizi și sprijin pentru un număr mare de cicliști care merg împreună cu bicicleta. O variantă este sărbătorile, adesea în locații exotice, organizate în parteneriat cu o organizație de caritate, în care se așteaptă ca participanții să strângă donații și să-și acopere costurile. Datorită creșterii serviciilor de schimb de ospitalitate din anii '90, călătorii cu bicicleta, ca și alți călători, au avut mijloacele pentru a-și organiza mai bine sejururile la gazde locale. Site-ul web de schimb de ospitalitate Warm Showers, care este specializat pentru călătorii cu bicicleta, a început în 2005 și are peste 100.000 de membri în întreaga lume astăzi. Amploarea ciclismului și efectele sale economice sunt greu de estimat, având în vedere caracterul informal al activității. Cercetările de piață indică faptul că, în 2006, bicicliștii britanici au cheltuit 120 de milioane de lire sterline pentru 450.000 de vacanțe organizate pentru ciclism, iar alte 2,5 milioane de persoane au inclus o activitate de ciclism în vacanța lor anuală în acel an. Beneficiul economic total pentru comunitățile vizitate în timpul Marii plimbări cu bicicleta victoriană de nouă zile a fost estimat la 2 milioane USD în 2011, care nu include costurile plătite direct organizatorilor de călătorii și beneficiile continue pentru orașe.³ Sustrans estimează că valoarea totală a cicloturismului în Marea Britanie în 1997 a fost de 635 de milioane de lire sterline și estimează 14 miliarde de lire sterline pentru întreaga UE până în 2020.⁴ Printre exemplele de activitate curentă oferite de Sustrans se numără bicicliștii de 1,5 m care folosesc traseul de biciclete al Dunării de 250 de kilometri (160 de mile) în fiecare an și 25% dintre vizitatorii de vacanță din Germania care folosesc bicicletele în timpul vizitei lor.

Călătorii

Cicloturismul poate fi de orice distanță și timp. Turistul francez Jacques Sirat vorbește în prelegeri despre felul în care s-a simțit mândru călătorind în jurul lumii timp de cinci ani – până când a întâlnit un australian care a fost pe drumuri de 27 de ani.⁵ Biciclistul german, Walter Stolle, și-a pierdut casa și locuiește în Sudetenland în urma celui de-al Doilea Război Mondial, s-a stabilit în Marea Britanie și a pornit din Essex pe 25 ianuarie 1959, pentru a face înconjurul lumii cu bicicleta. El a străbătut 159 de țări în 18 ani, le-a negat doar pe cele cu granițe sigilate. Și-a plătit drumul dând prezentări de diapozitive în șapte limbi. A dat 2.500 la 100 USD fiecare. În 1974, a călărit prin Nigeria, Dahomey, Volta Superioară, Ghana, Leone, Coasta de Fildeș, Liberia și Guineea. A fost jefuit de 231 de ori, a uzat șase biciclete și a mai fost furat de cinci ori.⁶

Heinz Stucke și-a părăsit slujba de producător de matrițe în Renania de Nord-Westfalia în 1962, când avea 22 de ani. Până în 2006, a parcurs peste 539.000 km (335.000 mi) cu bicicleta și a vizitat 192 de țări. Își plătește drumul vânzând fotografiile revistelor. Din Asia, Gua Dahao a părăsit China în mai 1999 pentru a traversa Siberia, Orientul Mijlociu, Turcia, Europa de Vest, Scandinavia, apoi încă 100.000 km prin Africa, America Latină și Australia

Alții încearcă călătorii lungi în perioade de timp excepțional de scurte. Recordul actual de circumnavigație cu bicicleta este de 78 de zile 14 ore și 40 de minute de Mark Beaumont. Scriitori remarcabili au combinat ciclismul cu scrisul de călătorie, inclusiv Dervla Murphy, care a făcut prima ei călătorie documentată în 1963, de la Londra în India, pe o bicicletă cu o singură viteză. În 2006, ea a descris cum, la vârsta de 74 de ani, a fost ținută sub amenințarea armei și jefuită în timp ce mergea cu bicicleta în Rusia. Eric Newby, Bettina Selby și Anne Mustoe au folosit cu toții ciclismul ca mijloc pentru un scop literar, evaluând modul în care ciclismul aduce călătorul mai aproape de oameni și locuri. Selby a spus: (bicicleta) mă face independent într-un mod pe care nici o altă formă de transport nu poate – nu are nevoie de combustibil, fără documente și foarte puțină întreținere. Cel mai important, merge cu viteză potrivită pentru a vedea totul și, deoarece nu mă ia de la împrejurimi, îmi face și mulți prieteni. În ulti-

3 "Great Victorian Bike Ride windfall". Herald Sun. News Limited. 10 February 2012. Retrieved 1 January 2013.

4 Keeling, A. (1999), Cycle Tourism Information Pack TT21, Sustrans, retrieved 2012-02-19

5 Sirat, Jacques (2005), *Cyclo-nomade*, Éditions du Touergue, France

6 https://en.wikipedia.org/wiki/Bicycle_touring

mii ani, aventurierii britanici Alastair Humphreys , Mark Beaumont și Rob Lilwall au fost toți în expediții cu bicicleta și au scris cărți populare despre isprăvile lor. Dar majoritatea turiștilor cu bicicleta sunt oameni obișnuiți ieșiți din lumina reflectoarelor. O implicație economică a mersului cu bicicleta este că eliberează ciclistul de consumul de ulei. Bicicleta este un mod de transport ieftin, rapid, sănătos și prietenos cu mediul. Ivan Illich a spus că mersul cu bicicleta extinde mediul fizic utilizabil pentru oameni, în timp ce alternative precum mașinile și autostrăzile degradează și limitează mediul și mobilitatea oamenilor.⁷

De ce cicloturism?

Ciclismul este unul dintre tipurile de recreere în aer liber și turism cu cea mai rapidă creștere la nivel național. Se estimează că 48 de milioane de oameni merg pe bicicletă în mod recreațional pe an,. Ciclismul contribuie, de asemenea, la o mai bună stare de sănătate, mai puțină poluare și de sănătatea mediului.

Călătoria cu bicicleta este deosebit de benefică pentru comunitățile rurale. Cicliștii de turism tind să caute drumuri rurale pitorești, cu trafic redus, care sunt în afara drumurilor bătute. Acestea sunt alimentate cu pedale și călătoresc mai încet, ceea ce duce la șederi mai lungi într-o regiune.

Cine sunt călătorii cu bicicleta?

Este important ca comunitățile, întreprinderile, să înțeleagă că turiștii cu bicicleta sunt genul de turiști pe care doresc să-le atragă. Uneori, neînțelegerile despre cine sunt călătorii cu bicicleta poate duce la percepții negative și neprimitoare.

Călătorii cu bicicleta tind să fie geo turiști - interesați să experimenteze caracteristicile distinctive ale unui loc, inclusiv cultura, peisajul, istoria și bunăstarea rezidenților săi (așa cum este definit de National Geographic). Au tendința de a prefera să cheltuiască la nivel local, să facă legături semnificative cu localnicii și să exploreze în afara drumurilor bătute.

Ce face o destinație să fie destinație de turism cu bicicleta?

O destinație de turism cu bicicleta este oriunde unde cineva dorește să meargă cu bicicleta în vacanță. Posibilitățile pentru ceea ce ar putea fi o destinație de turism cu bicicleta sunt nelimitate, având în vedere numeroasele tipuri de ciclism și varietatea preferințelor vizitatorilor. Destinațiile ar putea include orice, de la un oraș mic, îndepărtat, până la un centru urban uriaș.

Implementarea unui traseu de lungă distanță a demonstrat în repetate rânduri că revitalizează comunitățile de-a lungul acestuia, mai ales dacă există eforturi suplimentare pentru a construi turismul cu bicicleta, cum ar fi stabilirea unui program de orașe, de trasee. Cu toate acestea, acest lucru nu înseamnă că trebuie să avem cea mai bună infrastructură de ciclism pentru a deveni o destinație. O atracție culturală, istorică sau pitorească pentru care zona este cunoscută, cum ar fi țara vinurilor, Marele Lacuri etc, ar putea atrage vizitatori care doresc să o experimenteze cu bicicleta. Sau se poate organiza un tur de eveniment sau o cursă.⁸

7 https://en.wikipedia.org/wiki/Bicycle_touring

8 Vezi: <https://www.adventurecycling.org/advocacy/building-bike-tourism/bicycle-tourism-101/>

Cicloturism rural

Cicloturismul rural este o ramură a cicloturismului, practicat în principal pe rute off-road. Este ales de cei care doresc să aibă contact direct cu natura, departe de mașini, poate în zone în care nu există piste de biciclete. Cea mai potrivită bicicletă este o bicicletă montană sau, în orice caz, o bicicletă potrivită pentru terenuri denivelate. Cicloturismul rural poate fi practicat și în etape de câteva zile, oprindu-se poate la ferme. Acest tip de ciclism este bine asociat cu vizitarea parcurilor și a rezervațiilor naturale. Uneori scopul nu este pur recreativ, ci aventuros (dorința de a depăși traseele care prezintă dificultăți speciale).

Cicloturism organizat

Cei care călătoresc cu bicicleta au nevoie de servicii: asistență tehnică pentru bicicletă, pentru reparații sau accesorii; catering și cazare; informații referitoare la locurile întâlnite și inițiativele locale; indicațiile despre căile protejate departe de pericolele traficului motorizat; utilizarea combinată a transportului feroviar sau pe apă. Călătorul cu bicicleta poate accesa aceste nevoi după ce a decis propriul traseu de călătorie, contactând diferitele organizații și entități locale, asociațiile locale de specialitate.

O altă oportunitate este să apelăm la operatorii specializați în furnizarea de asistență, care variază de la sugerarea unor trasee care sunt deosebit de potrivite pentru destinație, de-a lungul cărora puteți conta și pe structuri selectate, până la oferirea unui serviciu de transfer de bagaje, între diferitele locații. Operatorii specializați pot susține, de asemenea, grupuri prestabilite, care beneficiază astfel de mai multe servicii la un cost mai redus, deoarece sunt distribuite pe mai multe persoane: sugestie de itinerarii testate, indicații și rezervări pentru nopți, transport bagaje, găsirea bicicletelor și a bagajelor de călătorie, către închiriere, atunci când este necesar, asistență pentru grupul în mișcare. În cazul persoanelor dezavantajate în mișcare sau senzoriale, inclusiv utilizatorii de biciclete manuale, operatorii pot asigura, de asemenea, atunci când este necesar, transportul de persoane și vehicule.

Trasee de ciclism

În ultimii ani, diferite țări europene s-au concentrat pe cicloturismul ca resursă economică și au investit în construcția de piste ciclabile, în furnizarea de servicii specifice și în promovare. În acest fel, au sporit și au oferit atracție turistică regiunilor întregi care sunt cu siguranță mai puțin dotate cu moștenire istorică și culturală, peisaje, climă etc.⁹

Rolul ciclotraseelor este de a promova cicloturismul, de a facilita orientarea cicloturiștilor și de a direcționa pe anumite rute un procent cât mai ridicat dintre cicloturiști, fără a afecta dreptul și libertatea acestora de a utiliza orice alte căi de comunicație pe care nu este interzisă circulația bicicletelor.

Ciclotraseele se clasifică astfel:

- după criteriul nivelului teritorial, în trei ranguri: naționale, regionale și locale;
- după criteriul tipului de cale de comunicație utilizată, în două tipuri: rutiere și montane, – „de MTB”;
- după criteriul nivelului de dificultate, în patru grade: lejer, mediu, dificil și expert.
- după criteriul formei, în două categorii: liniar și circuit.

9 Vezi: https://koaha.org/wiki/Cicloturismo?cf_chl_tk=41L..Wi6iy3g4BGBZwJA0piB7zY3FmJfMY1FnBCQXnU-1657552474-0-gaNycGzNBxE

“Ciclotraseele se stabilesc pe piste de biciclete, pe drumuri publice pe care circulația este interzisă autovehiculelor, pe drumuri de utilitate privată deschise circulației biciclistice de către administratorii acestora, pe căi de comunicație cu regim de viteză redusă în interiorul localităților, precum zonă cu viteză limitată la 30 km/h, zonă cu viteză recomandată 30 km/h și zonă rezidențială, pe eventuale alte tipuri de căi de comunicație specifice sau favorabile bicicletelor, și pe secțiuni de drumuri deschise circulației publice cu vehicule cu motor, alegându-se calea de comunicație și în funcție de rangul, tipul și gradul traseului și traversarea unor teritorii cu valoare remarcabilă prin caracterul lor de unicitate și coerență peisajeră și o intensitate cât mai redusă a traficului motorizat”, se explică în proiect.

De asemenea, pentru toate ciclotraseele de tip rutier, precum și pentru cele de tip MTB de rang național și regional și cele locale de grad lejer sau mediu, căile de comunicație utilizate vor permite asigurarea deplasării bicicletei prin pedalare pe întregul parcurs al ciclotraseului, depășirea și circulația simultană în ambele sensuri inclusiv pentru biciclete cu bagaje și remorci de până la 1 m lățime.

Ciclotraseele de tip rutier străbat preponderent regiunile turistice și alte zone ale țării care, prin obiectivele turistice naturale, culturale, istorice, prin peisaj și altele sunt de interes din punct de vedere turistic și conectează aceste zone între ele și respectiv cu marile orașe și nodurile de comunicații.

Ciclotraseele de MTB străbat preponderent zonele montane ale țării precum și zone care sunt asimilabile zonelor montane prin natură reliefului, prin peisaj sau caractere ale căilor de comunicație. Ciclotraseele de MTB se axează pe zonele turistice consacrate și zonele cu potențial turistic, dacă, prin relief și rețea de căi de comunicație existente, se pretează adecvat la ciclism tip MTB, precum și pe conectarea acestor zone între ele și respectiv cu alte căi sau noduri de comunicație, precizează ministerul.

Se consideră ciclotrasee de MTB și ciclotraseele pe drumuri nemodernizate de-a lungul râurilor și lacurilor sau pe digurile acestora în regiuni de șes sau prin păduri, în special periurbane, chiar dacă relieful este plat.

Pe porțiuni intravilane din localități urbane sau rurale de interes cicloturistic, itinerarul ciclotraseelor se alege astfel încât să străbată pe cât posibil: zonele centrale, zonele comerciale, administrative și de servicii, perimetrele de interes turistic direct sau indirect, zonele verzi sau zonele rezidențiale liniștite.

Traseul intravilan al unui ciclotraseu se alege fără sinuozități mari, ușor de urmărit și desfășurat pe căi de comunicație cât mai adecvate mersului cu bicicleta.

Lungimea ciclotraseelor se alege astfel încât durata normală de parcurgere să fie: 5-12 zile în cazul celor de rang național; 2-5 zile în cazul celor de rang regional; maximum o zi în cazul celor de rang local.

Fiecărui ciclotraseu i se atribuie convențional un sens. Marcarea și parcurgerea se fac însă pentru ambele sensuri de mers, cu excepția unor ciclotrasee de MTB locale, în special de grad „dificil” și „expert”, care pot fi cu sens unic ca mod de marcarea și ca admisibilitate la parcurgere.

Punctele de start și de final ale unui ciclotraseu de rang național sau regional sunt accesibile cu mijloace de transport public în comun.

Toate ciclotraseele din România sunt conectate cu alte ciclotrasee și organizate sub formă de rețea ierarhizată, RNTCMR, formată din subrețele corespunzătoare tipului și rangului ciclotraseelor, cu asigurarea accesibilității fiecărui ciclotraseu local sau regional prin unul, de regulă, de rang imediat superior de același tip, care va cuprinde astfel și punctele de start și de final ale ciclotraseului de rang inferior și se va suprapune eventual cu porțiuni din acesta.

Ciclotraseele de tip rutier de rang național se intersectează multiplu între ele și sunt concepute astfel încât să se poată conecta cu ciclotraseele din țările vecine și să poată intra în compunerea unor ciclotrasee internaționale, inclusiv a magistralelor cicloturistice transeuropene din rețeaua EuroVelo, și formează o subrețea care constituie structura de bază a RNTCMR, pe care se asigură accesul la celelalte ciclotrasee. Punctele de start și de final ale ciclotraseelor de tip rutier de rang național sunt amplasate în puncte de trecere a frontierei de stat, deschise traficului rutier sau pietonal internațional de persoane.

Utilizarea ciclotraseelor este liberă și nu poate fi supusă plății de tarife sau taxelor de acces sau tranzit.

Dar prevederea nu exonerează persoanele care circulă pe ciclotrasee de obligațiile de plată a unor tarife sau taxe instituite în baza legislației specifice privind regimul ariilor naturale protejate sau a altor norme legale ce instituie restricții și reglementări speciale privind regimul unor zone, în măsura în care respectivele tarife sau taxe sunt aplicabile persoanelor indiferent de calea de comunicație și mijlocul de deplasare utilizat.

Marcajele cicloturistice, în funcție de complexitate și condițiile tehnice, se aplică prin vopsire directă pe substrat sau prin intermediul unor indicatoare și panouri de marcaj cicloturistic. Semnele de marcaj cicloturistic sunt pictograma „cicloturism” în varianta „rutieră” și „de MTB”, ca semne comune, și simbolul „C” ca semn de individualizare. Elementele suplimentare ce pot figura pe marcajele cicloturistice sunt: indicativ traseu, siglă traseu, coordonatele GPS ale locației, destinație (principală, proximală, altele) cu distanța până la aceasta, denumirea traseului, siglă finanțator, schița zonei, alte elemente. Marcajele cicloturistice au ca și culori de bază verde închis pe fond alb. Simbolul „C” din cadrul marcajelor se colorează diferit, în roșu pentru ciclotrasee naționale, galben sau albastru pentru ciclotrasee regionale și bicolor (combinații de roșu, galben sau albastru) pentru ciclotrasee locale. Pentru identificare vizuală facilă a gradului de dificultate a ciclotraseelor, indicativul acestora se înscrie pe indicatoare și panouri în codul de culoare corespunzător gradului: albastru pentru lejer, roșu pentru mediu, negru pentru dificil, bicolor galben–negru în caroiaj pentru expert.¹⁰

Cicloturismul în România

România are un potențial imens prin frumusețea peisajului, prin poziționare, prin rețeaua de drumuri care oferă satisfacții sportive și peisagistice deosebite oricărui pasionat. România are o multitudine și varietate de atracții și obiective turistice: monumente istorice și de arhitectură, elemente de arhitectură populară încă bine reprezentate, mănăstiri, biserici de lemn, castele, cetăți, târguri, muzee etc. Acestea fac atractiv cicloturismul de lung parcurs și pentru cei interesați în mod special de aspecte culturale și nu doar de latura sportivă sau de natură (tururile de ciclism de-a lungul cursurilor lungi de apă sunt de multe ori legate cu diverse forme de studiere a naturii, animalelor, păsărilor).

Chiar dacă potențialul cicloturistic al țării noastre este ridicat, chiar dacă România este inclusă pe harta unor trasee europene de cicloturism (EuroVelo 6 – Traseul cicloturistic al Dunării și EuroVelo 13 – Traseul cicloturistic al Cortinei de Fier), turismul pe bicicletă este încă foarte puțin dezvoltat la noi din toate punctele de vedere: număr de practicanți, cantitatea și calitatea infrastructurii, materialele informative și promoționale etc. România încă nu are cultura cicloturismului și nici norme specifice privind conceptul de cicloturism. Deși există turiști români și străini interesați să descopere țara pe bicicletă, marcajele și infrastructura neadecvată îi descurajează.

Există în orașele mai mari cluburi sportive, asociații sau ONG-uri, care și-au propus promovarea bicicletei, a cicloturismului și a siguranței biciclistului în traficul urban, acțiunile acestora făcându-se deja simțite.

În cadrul primei Conferințe Naționale de Cicloturism și Promovare a Bicicletei din țara noastră (octombrie, 2002) s-au prezentat principalele avantaje ale utilizării bicicletei, față de alte tipuri de transport:

- bicicleta nu produce noxe deloc și implicit nu dăunează atmosferei;
- mersul cu bicicleta este recunoscut ca fiind sănătos pentru practicant, datorită exercițiului fizic făcut;
- mersul cu bicicleta este avantajos ca și cost. Bicicleta în sine este ieftină, costurile de întreținere sunt reduse. De asemenea, infrastructura necesară este ieftină;
- bicicleta ocupă puțin spațiu. O bicicletă parcată ocupă circa 1 m², deci mai puțin de 8% din spațiul ocupat de o mașină (și chiar mai puțin în cazul parcării etajate a bicicletei);

¹⁰ Vezi: <https://alba24.ro/turism-pe-bicicleta-cum-vrea-sa-dezvolte-guvernul-traseele-de-cicloturism-pentru-crearea-unei-retele-nationale-589753.html>

- bicicleta este un mijloc de transport rapid. Viteza medie pe stradă a bicicletei este de 15–25 km/h și depășește de multe ori viteza medie a mașinilor pe străzi la orele de vârf.

Totodată, în cuprinsul Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007–2026 se menționează în cadrul inițiativelor strategice, la capitolul referitor la turismul activ, faptul că ciclismul a devenit o activitate de agrement care cunoaște o popularitate crescută și faptul că în România acesta se află într-o fază incipientă de dezvoltare.

În cadrul Studiului pentru realizarea brandului turistic al României, elaborat în anul 2010, au fost identificate șase produse cheie pentru construcția brandului și anume: turismul rural, turismul activ și de aventură, natură sălbatică și parcuri naturale, sănătate și „wellness”, circuite și „city breaks”. Toate aceste categorii de turism includ și componenta de cicloturism, care le amplifică atractivitatea și le asigură caracterul durabil.

Importanța dezvoltării cicloturismului este de asemenea subliniată în cadrul Strategiei de Ecoturism a României, elaborată în anul 2009.

În ultima vreme se remarcă o evoluție bună în promovarea bicicletei, ciclismului ca sport și a cicloturismului, pe internet. Au apărut pagini de web și forumuri dedicate ciclismului, unele foarte active și utile, dovedind ca există o comunitate a bicicliștilor din România, în continuă creștere.

Un alt aspect legat de oportunitatea dezvoltării cicloturismului este apariția magazinelor de profil care comercializează biciclete, piese de schimb, accesorii și echipament specific. Există deja servicii de reparații și întreținere, a crescut numărul afacerilor profilate pe biciclete și timide încercări de centre de închiriere, mai ales în marile centre urbane. Odată cu dezvoltarea cicloturismului, pot apărea și alte oportunități pentru comunitățile locale (turismul cultural, ecologic, observarea naturii etc.).

Cu alte cuvinte, mersul pe bicicletă începe să devină din ce în ce mai popular și în România, atât pentru vacanțe, cât și pentru agrement în parcuri, pentru mers la serviciu sau pur și simplu ca sport. De asemenea, există și un interes în creștere al turiștilor străini față de practicarea cicloturismului în România. Însă există impedimentul reprezentat de dificultățile legate de neaprobarea cadrului legal necesar, de lipsa infrastructurii și a facilităților specifice.¹¹

Cicloturism în Banat

Rețeaua cicloturistică din Banat nu este bine definită separat, așa că cicliștii împart de cele mai multe ori drumurile cu șoferii. Însă opțiuni de trasee de bicicletă sunt multe în Banat. Drumurile mai puțin circulante sunt ideale pentru practicarea ciclismului de șosea. Orașele mari au, în mare parte piste pentru biciclete, perfecte pentru ture cicliste. Nu în ultimul rând există alternativa turelor de mountainbiking pe dealurile bănățene.

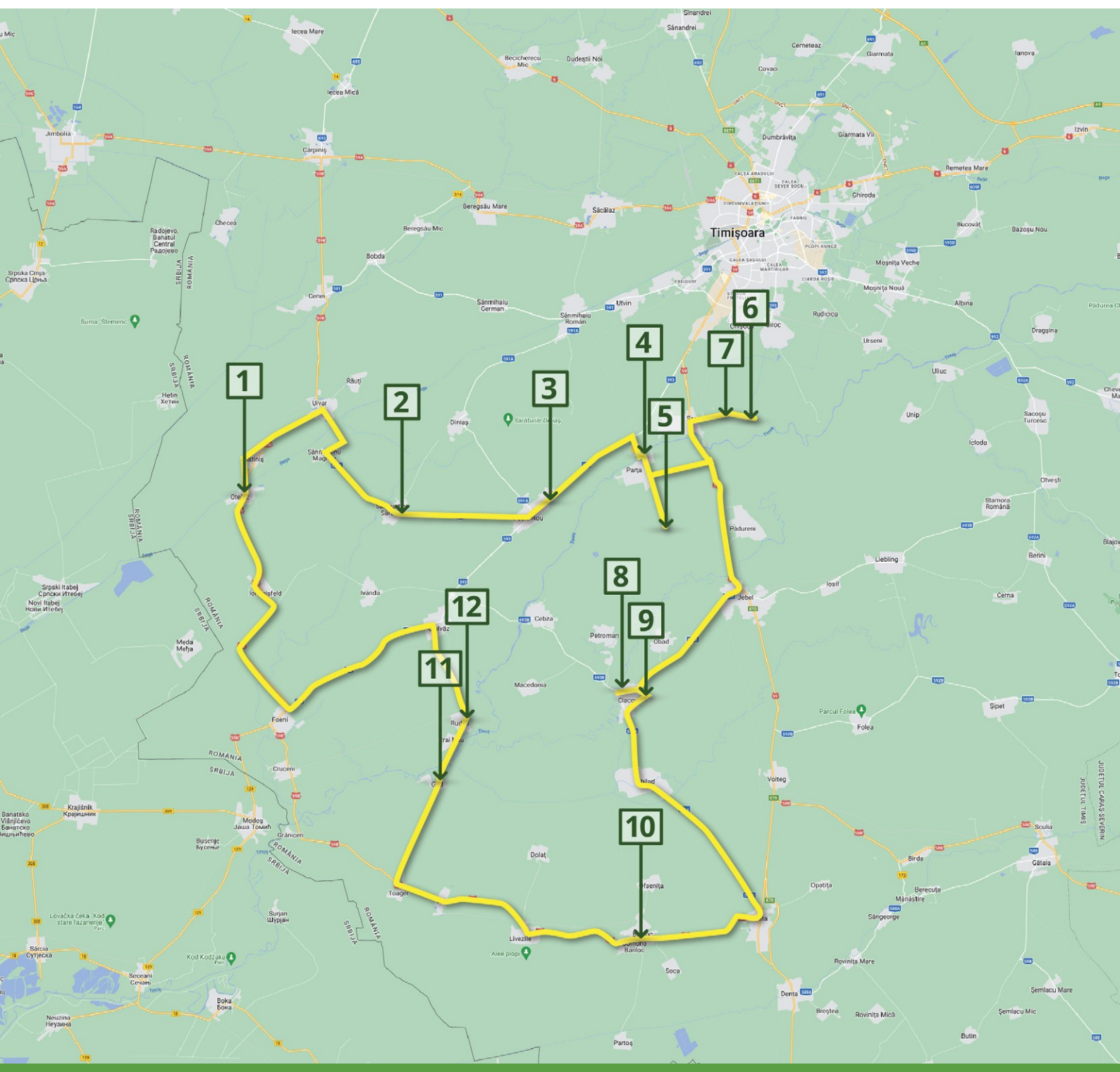
Atât regiunea de câmpie cât și Banatul montan oferă trasee excelente de parcurs pe bicicletă. Peisajul și gradul de dificultate diferă însă semnificativ. În Banatul de Câmpie traseele cicloturistice sunt mai lungi și au o diferență de nivel redusă. E simplu de pedalat și pentru unele ture este suficientă o bicicletă de oraș. În zona montană întâlnim trasee mai scurte (ca număr de kilometri, nu neapărat ca durată) dar mai pretențioase din punctul de vedere al pregătirii fizice.

În cadrul prezentului studiu au fost stabilite cinci trasee turistice care pot fi parcurse cu ușurință de fiecare grupă de vârstă. Rutele alese pot face ușor legătura cu traseele stabilite în Serbia. Turiștii vor avea posibilitatea să viziteze atât locații din România cât și din Serbia. Rutele elaborate se concentrează pe una dintre cele 5 tematice de bază avute în vedere: turism ecologic, turism cultural, turism gastronomic, turism etnografic și turism de agrement. Pe lângă tematica principală al fiecărui traseu am prezentat și cele mai importante atracții turistice care pot fi vizitate. Fiecare traseu poate fi parcurs în 2–3 zile, pentru cei experimentați, unele rutele pot fi parcurse chiar într-o singură zi.

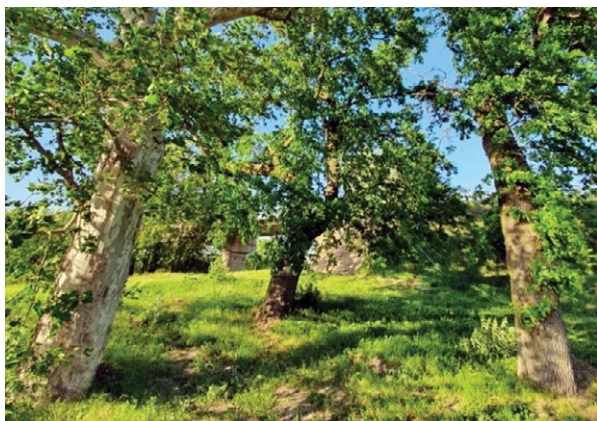
¹¹ <https://coltisorderomania.ro/2019/02/18/cicloturismul-o-oportunitate-pentru-romania/>

1. TURISM ECOLOGIC

Otelec – Sânmartinu Sârbesc – Peciu Nou – Cebza – Ciacova – Banloc – Gad – Rudna – Foieni - Otelec



1. Zona naturală de lângă podul din Otelec



Adresa: Otelec, DN 59B

Coordonate GPS: 45.37061°N, 20.50479°E

Orar: permanent

Web: -

Descriere: O oază de liniște și natură la intrarea în localitatea Otelec. Aici funcționează o mică terasă de vară.

2. Mure Timiș



Adresa: Sânmartinu Sârbesc

Coordonate GPS: 45.60063°N, 20.96150°E

Orar: Sâmbătă, Duminică, 09:00 – 20:00

Web: <https://muretimis.ro/>

Descriere: Cea mai mare plantație de mure din județul Timiș, depășind suprafața de 2 ha. Murele de pe plantație sunt 100% organice. Loc ideal pentru cei care doresc să cumpere mure, dar este perfect și pentru o scurtă plimbare în sânul naturii.

3. Domeniu Valdan



Adresa: Str. Principală nr. 1018, Peciu Nou 307310

Coordonate GPS: 45.61179°N, 21.06940°E

Orar: 7:30 – 16:30

Web: -

Descriere: Un lac natural folosit și pentru pescuit.

4. Malul râului Timiș



Adresa: Parța 307396

Coordonate GPS: 45.62469°N, 21.11792°E

Orar: -

Web: -

Descriere: Râul Timiș între localitățile Parța și Cebza oferă un cadru natural extraordinar. O zonă unde activitatea umană nu a pătruns foarte tare. Există posibilitatea de a pescui sau vara de a face baie în apele răcoroase ale râului.

5 Podul Turcului



Adresa: Parța 307396

Coordonate GPS: 45.48580 „N, 21.19961 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: Un pod de cărămidă rămasă din perioada ocupației otomane.

6. Pădurea Șag



Adresa: Șag, 307395

Coordonate GPS: 45.65161 „N, 21.20648 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: Se situează imediat la ieșirea din localitate. Este o zonă liniștită în apropierea orașului Timișoara. Recomandat mai ales celor care folosesc biciclete MTB.

7. Mănăstirea Șag-Timișeni

Adresa: Str. XXIV nr. 30, Șag, 307395

Coordonate GPS: 45.65328 „N, 21.20570 „E

Orar: 09:00 - 17:00

Web: <https://mitropolia-banatului.ro/manastirea-timiseni/>



Descriere: Este construit în anul 1944. A fost înzestrată prin osteneala exarhului mănăstirilor din Banat din acea vreme, Justinian Dalea. Serviciile religioase se oficiau la început în capela amenajată în interiorul imobilului. Desființată în timpul regimului comunist a fost reorganizată după 1990. În 2002 a început construcția unei biserici noi, a cărei piatră de temelie s-a pus în 10 mai. Tot atunci sa început construcția unui nou corp administrativ, finalizat în anul 2011.

8. Turnul de apărare



Adresa: Str. Timișului nr. 1, Ciacova 307110

Coordonate GPS: 45.51489 „N, 21.12322 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: Construit în secolul XIV, localnicii îl numesc „Cula”, În perioada 1390–1394 s-a ridicat aici o cetate, înconjurată de o rețea de canale, făcând-o greu de cucerit. Cetatea Ciacovei se afla pe partea dreaptă a brațului Timișului, în timp ce așezarea civilă se afla pe partea dreaptă. Turnul de apărare, un puternic donjon înalt de 30 m, este un rest din această cetate, demantelată în 1701. Zidit din

căramidă, pe 4 nivele, turnul are plan dreptunghiular, cu contraforturi de colț. Turnul de la Ciacova a fost construit în perioada 1390–1394 de familia de nobili maghiari Csaak. În anii 1962–1963 au fost întreprinse lucrări de consolidare la turn.

9. Lacul din Ciacova



Adresa: Strada Traian Vuia, Ciacova 307110

Coordonate GPS: 45.51242 „N, 21.13984 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: O zonă liniștită în apropierea localității Ciacova. Ideal pentru pescuit și relaxare.

10. Castelul Banloc



Adresa: DN59B, Banloc 307010

Coordonate GPS: 45.38815 „N, 21.14086 „E

Orar: 09:00 – 17:00

Web: <https://www.facebook.com/Castelul-DinBanloc>

Descriere: Castelul a fost clădit pe temelii vechi în anul 1793 de către contele Lázár Karátsonyi. Construit pe un plan în formă de „U”,

castelul din Banloc este o clădire masivă, cu ziduri groase (cca. 1,25 m) din cărămidă arsă, cu fațada principală orientată spre sud, iar spre nord cu două aripi formând o curte terasată (curtea de onoare). Realizat în stil Renaissance, pe fațada de sud ca unic ornament, castelul avea un atic prevăzut cu blazonul din piatră al familiei Karátsonyi. Acest însemn heraldic a fost păstrat și după ce castelul a devenit proprietatea Casei Regale a României, fiind dat jos după anul 1948. În fapt, a fost literalmente aruncat în fosa septică a castelului. Castelul este înconjurat de o grădină superbă.

11. Conacul Gudenus



Adresa: DC190, Gad

Coordonate GPS: 45.46901 „N, 20.99400 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: Conacul Gudenus este o construcție formată din subsol, parter și un nivel și este formată dintr-un singur corp, precum alte conace ale aceluiași stil arhitectural. Tâmplăria ferestrelor și ușilor este din lemn, ferestrele înalte și acoperișul fără nici o delimitare de etaj fiind caracteristice acestui stil. În prezent se găsește într-o stare avansată de degradare. Conacul este înconjurat de o grădină sălbatică care este foarte aproape de râul Timiș.

12. Parfum de lavandă



Adresa: Rudna 307288

Coordonate GPS: 45.49928 „N, 20.99124 „E

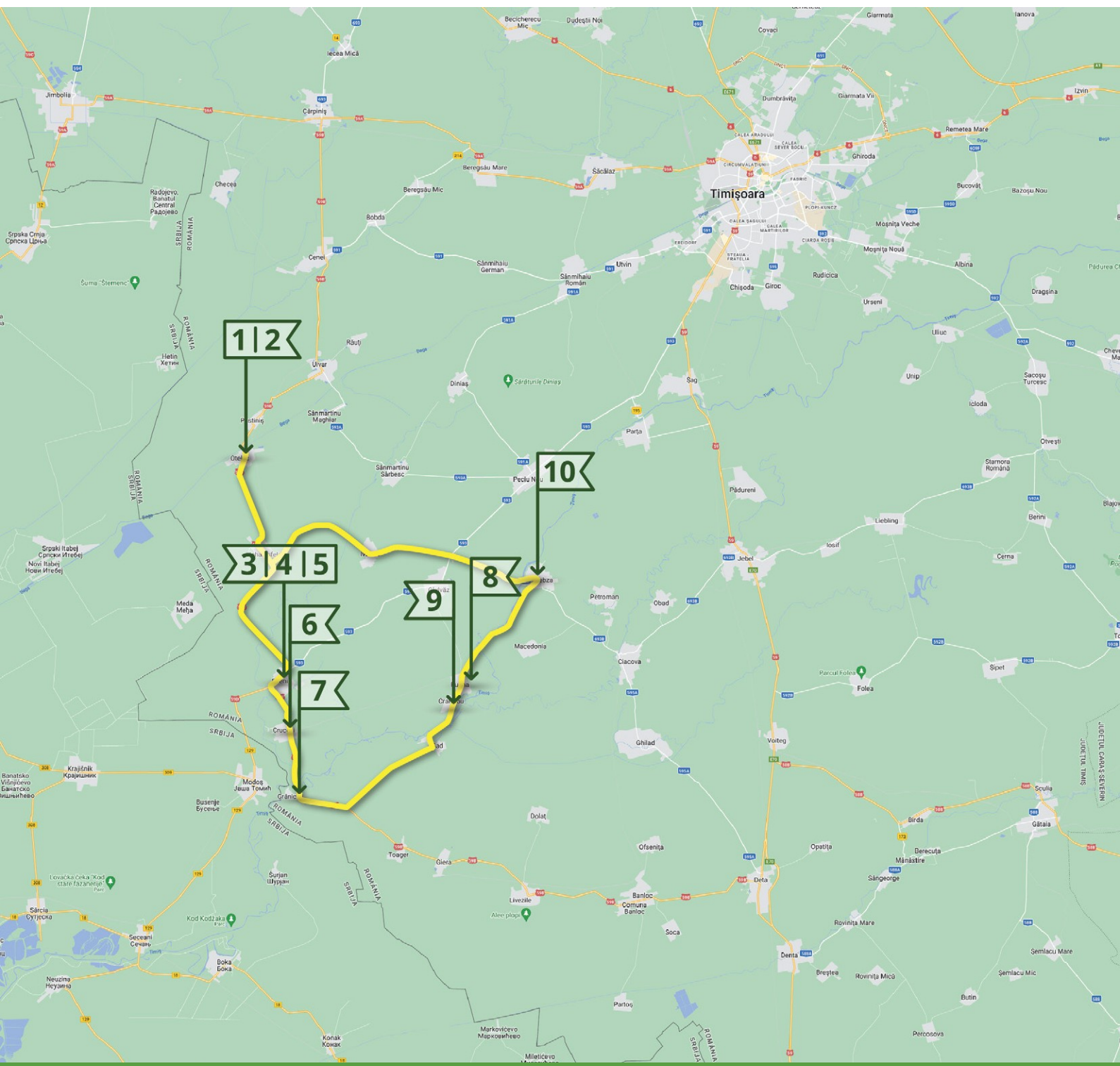
Orar: Mai–Iunie în fiecare Sâmbătă și Duminică

Web: -

Descriere: O plantație frumoasă de lavandă care devine un adevărat loc de pelerinaj în fiecare mai și iunie.

2. TRASEUL ETNOGRAFIC

Otelec - Foeni - Cruceni - Grăniceri - Rudna - Giulvăz - Cebza - Ivanda - Iohanisfeld
 – Otelec



1. Biserica catolică Otelec ,’Înălțarea Sfin-tei Cruci’



Adresa : 307447 Otelec, nr. 268

Coordonate GPS: 45.61559 „N, 20.84828 „E

Orar: Slujbe duminică de la 11:30

Web: -

Descriere: Biserica Catolică din localitate a fost construită în 1885, fiind una dintre cele mai vechi în regiune. A fost renovată în anul 2015.

2. Poarta Secuiască



Adresa : 307447 Otelec, nr. 268

Coordonate GPS: 45.61559 „N, 20.84828 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: O raritate în Banat, poarta secuiască a fost construită în anul 2009, de descendenții a 40 de familii de secuici care au părăsit județul Harghita în perioada 1968–1973. Aceștia în căutarea unui trai mai bun s-au stabilit în mica localitate bănățeană.

3. Mausoleul familiei Mocioni



Adresa : Foeni 307175

Coordonate GPS: 45.49597 „N, 20.86939”E

Orar: -

Web: -

Descriere: În cimitirul din Foeni se află un monument istoric, reprezentat prin mausoleul familiei Mocioni. „În interior, pe o placă de granit este scris că mausoleul a fost ridicat de Zeno Mocioni și nepoții săi, Alexandru și Eugeniu, la îndemnul lui Antoniu de Mocioni de Foen. Aceasta a fost construită de arhitectul vienez Mór Kallina, în stil sobru, monumental.

4. Conacul familiei Mocioni din Foeni



Adresa : Foeni 307175

Coordonate GPS: 45.49961 „N, 20.87109”E

Orar: -

Web: -

Descriere: Conacul de la Foeni a fost construit în 1812. La fel ca majoritatea fostelor reședințe nobile din regiune, monumentul istoric se află în stare de degradare și, de-a lungul anilor, arhitectura i-a fost modificată în repetate rânduri. Familia Mocioni a luptat pe plan politic și cultural pentru emanciparea și drepturile românilor din Banat și Ardeal. Familia

Mocioni se trage dintr-un strămoș, Constantin Mocioni, un preot plecat din Macedonia și stabilit în Ungaria.

5. Biserica Adormirea Măicii Domnului



Adresa : Foeni 307175

Coordonate GPS: 45.47416 „N, 20.87648 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: Biserica este construită în 1885. La subsolul bisericii se afla cripta unde sunt înmormântați Laura și Andrei Mocioni. Deasupra naosului se ridică două turnuri mari, iar iconostasul este lucrat manual și conține două icoane importante: Maica Domnului și Isus Hristos. Prințul Alexandru, fiul lui Karadjordje, cneazul Serbiei a dăruit bisericii un clopot, având greutatea de 103 kg și o cruce mare. Pe lângă acest clopot, în biserică se aflau încă două clopote și multe cărți valoroase care s-au păstrat de-a lungul timpului.

6. Biserica Catolică din Cruceni

Adresa : Strada Principală nr. 10, Cruceni, 307176

Coordonate GPS: 45.47416 „N, 20.87648 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: Deși majoritatea bărbaților din localitate au fost departe de casă, luptând în cel primul război mondial, cei rămași acasă au inaugurat biserica în 1916.



7. Biserica Catolică din Grăniceri



Adresa : Grăniceri

Coordonate GPS: 45.44132 „N, 20.87944 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: Biserica Catolică din Grăniceri (Ciavoș) a fost construită în anul 1896 cu hramul Sf. Igațiu de Loyola. Turnul bisericii grav avariat de o furtună în 1999, a fost reconstruit în 2003 de către Episcopia romano-catolică din Timișoara (cu o înălțime ușor mai joasă decât clădirea inițială).

8. Marienhof Castelul Rudna



Adresa : Rudna nr. 62, 307228

Coordonate GPS: 45.49362 „N, 21.01288 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: La inițiativa lui Teodor Iancovici Mirievski în anul 1782 se începe construcția unui conac la Rudna. Mirievski nu locuiește prea mult la conac, el mutându-se în Rusia, administrarea averii, a conacului și a pământurilor rămâne în seama soacrei acestuia, Natalia Socolovici. Însă proprietarul restului de terenuri, Iovan Nicolici, reușește să pună mâna și pe proprietățile fostului său prieten. Nicolici căsătorindu-se cu o rudă a familiei Iovan Nicolici, cu Maria Iancovici, pur și simplu pune în stăpânire pe pământurile și pe conacul care se găsea în grija bătrânei Natalia Socolovici. Conacul și terenurile aferente rămân pentru multă vreme în posesia familiei Nicolici, titlurile de proprietate trec la fiul lui Nicolici, baronul Iovan Nicolici al II-lea, după care ajung la urmașul acestuia, la Feodor Nicolici, care în perioada 1882–1886 devine guvernatorul Bosniei și Herțegovinei. Familia Nicolici stăpânește conacul și pământurile din Rudna până în anul 1919, moment în care avocatului Lighezan cumpără conacul. Familia Lighezan însă nu se poate bucura prea mult de conac, acesta ajungând în posesia statului începând cu anul 1924. În perioada imediat următoare conacul va avea mai mulți proprietari, la un moment dat devine chiar sediul Trupelor de Grăniceri, iar apoi sediu C.A.P. În sat circulă și o legendă care are legătură cu enigmaticul Conac Nicolici, conform căreia Natalia Socolovici, privată de avuții, i-ar fi blestemat pe cei din neamul Nicolici, urându-le ca „Nici oasele în mormânt să nu le aibă odihnă”. Acest incident capătă amploare mai târziu, când în

timpul Primului Război Mondial hoții au furat plăcile de marmură, ușile și ferestrele capelei familiei Nicolici devastând locul de veci al proprietarilor. Conacul dispune de 10 camere și în prezent se dorește realizarea unui hotel.

9. Mausoleul Nicolici



Adresa : Ghilad

Coordonate GPS: 45.48743 „N, 21.00448 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: Mausoleul a fost construit de familia Nicolici în secolul al XIX-lea. Familia Nicolici a stăpânit și Conacul de la Rudna până în anul 1919.

10. Biserica de lemn din Cebza



Adresa : Cebza 307111

Coordonate GPS: 45.56130 „N, 21.06833 „E

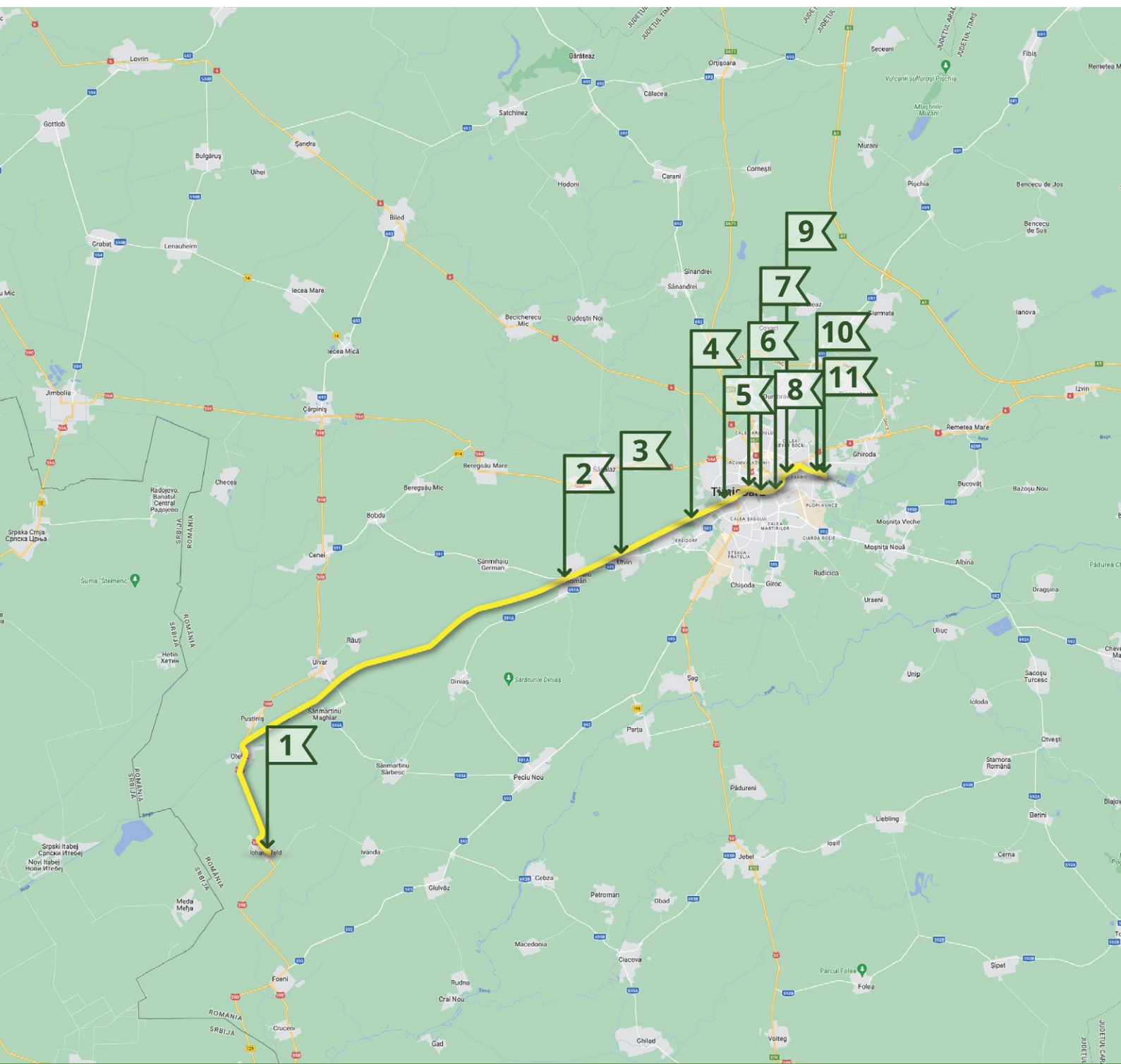
Orar: -

Web: -

Descriere: Biserica a fost construită în secolul XVII. Biserica, **monument istoric**, purtând hramul „Înălțarea Sfântei Cruci”, este construită din lemn în formă dreptunghiulară de o simplitate impresionantă, având fundația din cărămidă iar pereții din bârne de stejar peste care s-a aplicat tencuială și acoperișul din șindrilă.

3. TRASEUL GASTRONOMIC

Iohanisfeld - Otelec - Timișoara pe lângă malul Begăi pe pista de bicicletă, până la Centrala hidroelectrică



1. Popas Iohanisfeld BIKMANIA



Adresa : DN59B 175, Iohanisfeld 307446.
Coordonate GPS: 45.56547°N 20.86223 °E
Orar: zilnic 11-01
Web: -

Descriere: Este un loc plăcut unde poți să te relaxezi . Un meniu bogat de unde poți să alegi mâncarea pe care o dorești. Uneori se organizează evenimente unde se aude muzică bună și se oferă servicii de calitate.

2. La Livada Bănățeană



Adresa: Sânmihaiu Român 307382
Coordonate GPS: 45.70572°N, 21.07861 °E
Orar: zilnic 11-01
Web: <https://lalivadabanateana.ro/>

Descriere: La „La Livada Bănățeană by Nora” găsești un loc mirific, îngrijit, unde poți savura în liniște cele mai gustoase preparate tradiționale. Te vom impresiona cu fiecare preparat realizat din ingrediente procurate din carmangeria proprie Nora Carmangerie deoarece mâncarea este mai bună atunci când în ea sunt puse produse de calitate, dar și suflet.

3. La pod popas



Adresa: Utvin 307382
Coordonate GPS: 45.71921°N, 21.12359°E
Orar: zilnic 10-23
Web: <https://www.facebook.com/LaPodPopas/>
Descriere: La pod popas este locul ideal, situat fix lângă pista de biciclete. Restaurant, terasa si agrement.

4. La Căpițe



Adresa: Strada Constantin Silvestri, Timișoara
Coordonate GPS: 45.73455 °N, 21.17235 °E
Orar: Marți-Vineri 17-23, Sâmbătă-Duminică 10-23, Luni închis
Web: -

Descriere: Grădina de vară presărată cu baloți de paie, loc ideal pentru relaxare și experiență gastronomică de neuitat. În fiecare săptămână se organizează concerte, în special cu trupe rock, jazz, alternative sau pop-rock.

5. Turnul de apă din Iosefin



Adresa: Strada Gheorghe Barițiu 3, Timișoara 300425

Coordonate GPS: 45.74560 „N, 21.20282 „E
Orar: –

Web: <https://casteluldeapa.ro/>

Descriere: Turnul de apă din Iosefin este un monument industrial din Timișoara, pe strada Gheorghe Barițiu nr. 3. El făcea parte din sistemul de alimentare cu apă al Timișoarei de la începutul secolului al XX-lea. Există planuri avansate pentru renovarea turnului și deschiderea unei cafenele.

6. River`s Tale



Adresa: Splaiul Tudor Vladimirescu 16, Timișoara 300174

Coordonate GPS: 45.75009 „N, 21.21774 „E
Orar: 11–23

Web: <https://www.facebook.com/RiversTale/>

Descriere: Un loc plăcut pe malul canalului Bega. Loc ideal pentru odihnă și relaxare.

7. Zaza RestoPub



Adresa: Bulevardul Vasile Pârvan nr. 9, Timișoara 300009

Coordonate GPS: 45.74845 „N, 21.22986 „E
Orar: 10–00

Web: <https://zazarestopub.ro/>

Descriere: Un restaurant deosebit pe malul canalului, un loc pentru odihnă și savurarea unor gustări speciale

8. La Givan



Adresa: Bulevardul Vasile Pârvan 5, Timișoara

Coordonate GPS: 45.74893 „N, 21.23191 „E
Orar: 17:00 – 01:00

Web: <https://www.facebook.com/La-Givan-Timisoara-387067162145244>

Descriere: O terasă plăcută pe malul canalului Bega cu o bucătărie remarcabilă.

9. Restaurant Merlot



Adresa: Splaiul Nistrului 1, Timișoara
Coordonate GPS: 45.75691 „N, 21.24212 „E
Orar: 12:00 – 23:00

Web: <http://www.restaurant-merlot.ro/>

Descriere: Un restaurant cu stil cu un meniu de inspirație mediteraneeană, conținând preparate ale bucătăriei Italiene și Franceze.

10. Say Cheese - Pizza, pasta & salads



Adresa: Strada Uzinei, Timișoara 300314
Coordonate GPS: 45.75942 „N, 21.26442 „E
Orar: 10:00 – 22:00

Web: <https://www.saycheesetm.ro/>

Descriere: Gusturi italiene autentice. Una dintre cele mai bune restaurante din Timișoara.

11. Centrala hidroelectrică din Timișoara.



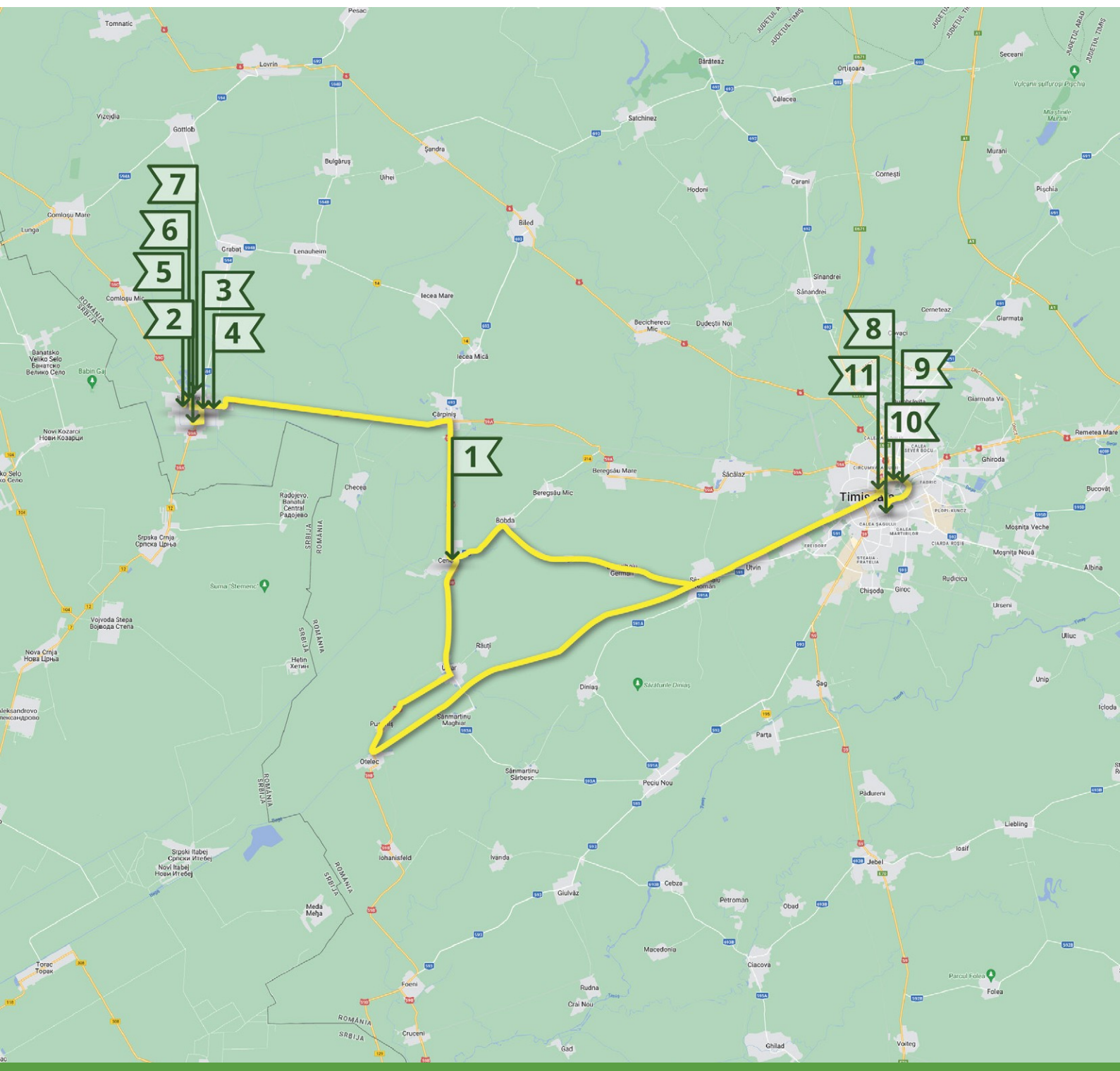
Adresa: Strada Uzinei, Timișoara
Coordonate GPS: 45.75809 „N, 21.26496, 21.22986 „E
Orar: -

Web: <https://zazarestopub.ro/>

Descriere: Centrala hidroelectrică din Timișoara a fost inaugurată în data de 3 mai 1910, pe Canalul Bega. A fost construit după planurile renumitului arhitect Szekely Laszlo. Clădirea este alcătuită din două corpuri: unul înălțat în formă de turn și un corp care se întinde deasupra apei. Turnul are un șir de arcade sprijinite pe coloane, iar la baza lui este un balcon. Pe fațada dinspre aval sunt ferestre în formă de arc.

4. TRASEUL CULTURAL

Traseul: Otelec - Cenei - Jimbolia - Cârpieniș - Beregsău Mare - Săcălaz - Timișoara - Otelec (Pista de bicicletă pe malul Begăi)



1. Casa domnească Uzbasich



Adresa: Cenei, 307100

Coordonate GPS: 45.71440 „N, 20.90028 „E

Orar: deschis la cerere

Web: -

Descriere: Conacul a fost construit între anii 1903–1904 de către prim–pretorul Gáspár Uzbasich. Clădirea masivă de cărămidă, mai retrasă de la frontul stradal, gândită în stil eclectic, dar având și elemente clasicizante târzii, i–a oferit un spațiu de locuit comod proprietarului său. Sub parterul său înalt se afla un subsol generos, deasupra ei un acoperiș înalt adăpostea podul casei. Conacul se află în proprietate privată, proprietarul dorește realizarea unui muzeu în clădire.

2. Casa memorială „Dr. Karl Diel” Jimbolia



Adresa: Strada Doctor Karl Diel 1, Jimbolia 305400

Coordonate GPS: 45.78688 „N, 20.71867 „E

Orar: deschis la cerere

Web: <https://jimbolia.ro/jimbolia/muzee/casa-memoriala-dr-karl-diel-jimbolia/>

Descriere: Dr. Karl Diel a fost un chirurg strălucit din Jimbolia de numele căruia se leagă numeroase realizări din domeniul medical. S–a

născut la data de 14 februarie 1855 în Jimbolia, cursurile școlii primare le–a urmat în Jimbolia, școala gimnazială a urmat–o la Szvaros iar medicina la Budapesta. După ani de studiu și stagiul efectuat la Budapesta, în 1882, a revenit în orașul natal, fiind medicul curant al familiei Cseckonics.

3. Casa memorială „Petre Stoica” Jimbolia



Adresa: Strada Emerich Bartzer 14, Jimbolia 305400

Coordonate GPS: 45.78960 „N, 20.72274 „E

Orar: deschis la cerere

Web: <http://petrestoicaremembernecesar.blogspot.com/2016/08/fundatia-culturala-romano-germana-petre.html>

Descriere: Petre Stoica, născut în 15 februarie 1931, în comuna Peciu Nou din județul Timiș, poet, traducător, publicist, colecționar de presă și bibliofil român, este considerat scriitorul cu cea mai mare longevitate literară. A fost unul din întemeietorii spirituali ai “generației 60” alături de Nichita Stănescu, Matei Călinescu, Mircea Ivănescu, Cezar Baltag, Modest Morariu, Vasile Gordu.

4. Muzeul Presei „Sever Bocu



Adresa: Strada Lorena 35, Jimbolia 305400
Coordonate GPS: 45.78973 „N, 20.72585 „E
Orar: Luni-vineri 8:30 - 16:30
Web: <https://muzeulpresei.ro>

Descriere: Muzeul Presei „Sever Bocu” este un muzeu deschis în 2007 și reprezintă o materializare a inițiativei propuse de scriitorul Petre Stoica. În România, acest muzeu este unica entitate de acest fel. Principalul rost pentru care a fost realizat este acela de a servi ca sursă de documentare pentru elevi, studenți, cercetători etc. În momentul de față, Muzeul Presei „Sever Bocu” desfășoară o multitudine de proiecte culturale cu impact în rândul populației cu îndeletniciri intelectuale din Jimbolia și Timișoara.

5. Muzeul Stefan Jäger



Adresa: Strada Tudor Vladimirescu 100, Jimbolia 305400
Coordonate GPS: 45.79191 „N, 20.71468 „E
Orar: Deschis la cerere, luni-vineri 8:30 - 16:30
Web: <https://jimbolia.ro/jimbolia/muzee/muzeul-stefan-jager-jimbolia/>
Descriere: Această entitate este cea mai veche instituție jimboliană care are caracter memo-

rialistic. Ea a fost înființată în 1969 la inițiativa domnilor Karl-Hans Gross, Hans Bräuner și Hans Schulz, având statut de casă memorială. Stefan Jäger, personalitatea căreia îi este dedicat așezământul, este una dintre figurile proeminente ale Banatului șvăbesc, întrucât prin lucrările sale artistice, acesta a lăsat moștenire veritabile documente vizuale cu privire la viața cotidiană specifică finalului de secol XIX, începutului de secol XX.

6. Muzeul Pompierilor „Florian” Jimbolia



Adresa: Strada Liviu Rebreanu 9, Jimbolia 305400
Coordonate GPS: 45.79403 „N, 20.71669 „E
Orar: Deschis la cerere, luni-vineri 8:00 - 16:00
Web: <https://jimbolia.ro/jimbolia/muzee/muzeul-florian-al-pompierilor-jimbolia/>
Descriere: O instituție cu profil memorialistic nu își poate îndeplini menirea fără a fi activă în prezent. Muzeul poate fi un loc ce păstrează bunuri ale trecutului, însă toate aceste valori capătă strălucire doar atunci când, într-un fel sau altul, sunt aduse în actualitate. Una dintre entitățile jimboliene care îndeplinește această specificație este cea dedicată activității voluntare de prevenire și stingere a incendiilor, adică Muzeul Pompierilor „Florian”

7. Muzeul Căilor Ferate



Adresa: Strada Republicii 1, Jimbolia 305400

Coordonate GPS: 45.80001 „N, 20.71758 „E

Orar: Deschis la cerere

Web: <https://jimbolia.ro/jimbolia/muzee/muzeul-florian-al-pompierilor-jimbolia/>

Descriere: Muzeul este situat în apropierea gării, a fost deschis în data de 15 noiembrie 1997. De muzeu aparține și vechea clădire a gării din Jimbolia, construită în 1857. Noua clădire a fost construită în 1902 după planurile renumitului arhitect Pfaff Ferenc, din Budapesta. Muzeul adăpostește piese istorice valoroase. Cuprinde o colecție de cărți poștale cu diferite tipuri de locomotive folosite de-a lungul timpului în exploatarea feroviară, o colecție de legitimații de călătorie, o colecție numismatică, plachete, insigne, decorații legate de activitatea feroviară. În curtea muzeului sunt expuse obiecte vechi, specifice transportului feroviar și instrumente de semnalizare folosite la lucrările de întreținere a infrastructurii feroviare. Turnul de apă, monument arhitectural, a fost restaurat și găzduiește câteva dotări originale. El este flancat de semnale mecanice și o instalație pentru dezinfectarea materialului rulant. Piesa de rezistență a muzeului este o tricicletă folosită acum mai bine de 100 de ani la revizia liniilor. Muzeul expune și o colecție de grafică cu tematică feroviară, creație a artistei plastice Mihaela Șchiopu.

8. Muzeul de Artă

Adresa: Piața Unirii 1, Timișoara 300085

Coordonate GPS: 45.75759 „N, 21.22970 „E

Orar: Miercuri–Duminică 10 – 18, Luni–Marți închis

Web: <https://muzeuldeartatm.ro/>

Descriere: Muzeul de Artă din Timișoara este un muzeu de artă aflat în Palatul Baroc din



Timișoara. Muzeul a luat ființă după desprinderea secțiunii de artă a Muzeului Banatului, care a funcționat o perioadă într-o aripă din actuala clădire. Muzeul găzduiește expoziții permanente: pictură veche bănățeană, icoane bănățene, artă modernă românească, expoziție Corneliu Baba și artă decorativă. De asemenea muzeul găzduiește o serie de expoziții temporare și diferite evenimente culturale.

9. Muzeul Național al Banatului (Bastion)



Adresa: Bastionul Maria Theresia, Strada Martin Luther 4, Timișoara 305500

Coordonate GPS: 45.75759 „N, 21.22970 „E

Orar: Marți–Duminică 10 – 18, Luni închis

Web: <https://mnab.ro/ro/>

Descriere: Muzeul Național al Banatului este un muzeu din Timișoara cu sediul central în Castelul Huniade. A fost înființat în 1872, sub numele de „Societatea de Istorie și Arheologie”. Adăpostește cea mai importantă colecție de obiecte arheologice din Banat. Muzeul deține două clădiri, Castelul Huniade și Bastionul Theresia. Castelul Huniade este în renovare și va putea fi vizitat în viitor. Muzeul dispune în momentul de față, de mai multe expoziții: arheologie, istorie, științe ale naturii, expoziție Popa `s.

10. Muzeul Consumatorului Comunist



Adresa: Strada Arhitect Laszlo Szekely 1, Timișoara 300191

Coordonate GPS: 45.74343 „N, 21.22469 „E

Orar: 10 - 23

Web: <https://www.facebook.com/muzeuconsumatorcomunist>

Descriere: Inaugurat în luna mai 2015, Muzeul Consumatorului Comunist este amenajat sub forma unei locuințe "obișnuite" din Epoca de Aur, cu sufragerie, camera copiilor, bucătărie, debara, baie ș.a.m.d., și cuprinde " tot ce aveau românii acasă": obiecte de uz casnic și decorativ de producție românească, mobilier, bunuri provenite din marfa de contrabandă, obiectele handmade ale vremii, îmbrăcăminte și accesorii de vestimentație, încălțăminte, articole de uz casnic, electrocasnice, jocuri, jucării, casete audio, discuri vinil, produse cosmetice, papetărie.

11. Colecția Muzeală a Mitropoliei Ortodoxe a Banatului

Adresa: Bulevardul Regele Ferdinand I, Timișoara, 300006

Coordonate GPS: 45.75118 „N, 21.22470 „E

Orar: Marți-Sâmbătă 10-17

Web: <https://mitropolia-banatului.ro/colec-tia-de-arta-bisericeasca-veche/>

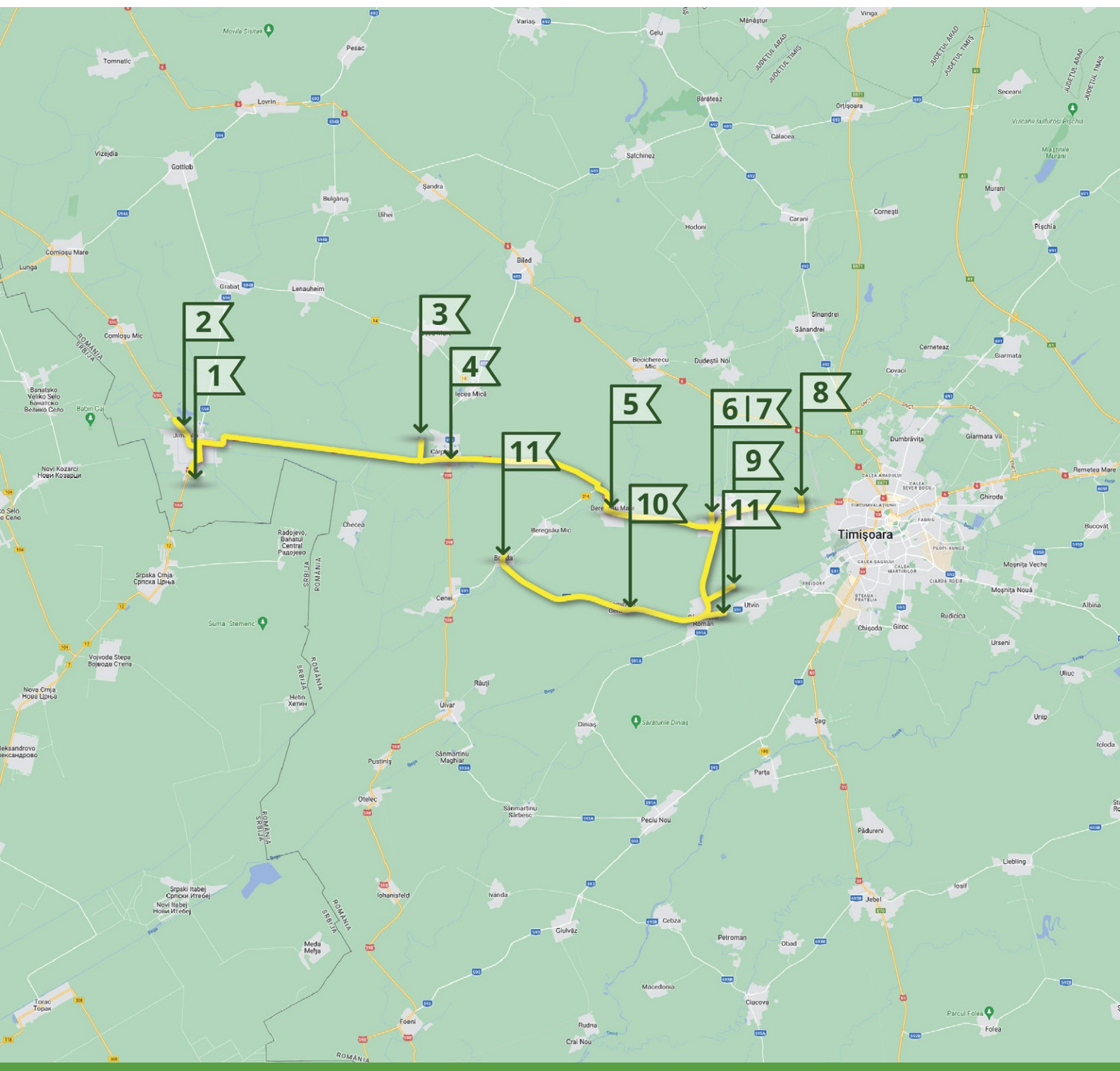
Descriere: Catedrala Mitropolitană Ortodoxă Timișoara, ridicată între 1936 - 1946, a suferit o intervenție capitală în cursul anului 2004 și adăpostește un muzeu de artă religioasă veche ce include peste 4.000 de obiecte de patrimoniu mobil, din care: 3.000 de volume de carte veche bisericească 10 veșminte, peste 800 de icoane și tablouri, o tâmplă, peste 130 de obiecte de cult, 10 obiecte de metal prețios etc. Poate fi vizitat și un lapidariu având cru-



ci de morminte din piatră. În clădirea sediului Arhiepiscopiei din B-dul C.D. Loga nr. 7 se află depozitele de artă religioasă: icoane pe lemn și sticlă din secolele XVI - XIX, cărți, manuscrise și obiecte vechi bisericești.

5. TRASEUL DE AGREMENT

Jimbolia - Cărpiniș - Săcălaz - Timișoara - Ușvin - Sânmihailu Român - Bodba - Cenei - Cărpiniș - Jimbolia



1. Ștrand termal Jimbolia



Adresa: Strada Contele Csekonics 2, Jimbolia 305400

Coordonate GPS: 45.78448 „N, 20.71512 „E

Orar: Luni–Marți–Miercuri–Vineri–Sâmbătă–Duminică 09–21, Joi închis

Web: <https://www.facebook.com/people/Hotel-si-Strand-Santa-Maria-Jimbolia/100050417335505/>

Descriere: Ștrandul termal dispune de 4 bazine dintre care două bazine sunt umplute cu apă termală. Ștrandul a fost construit în 1974 și modernizat în 1982, când a căpătat forma actuală.

2. Zona Bălților Jimbolia



Adresa: Str. Arena Ceramică nr. 1, Jimbolia 305400

Coordonate GPS: 45.80941 „N, 20.71270 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: O zonă de agrement aproape de natură, cu loc de picnic, teren de joacă pentru copii, loc de pescuit.

3. Pescărie și ștrand Cărpiniș



Adresa: Cărpiniș 307090

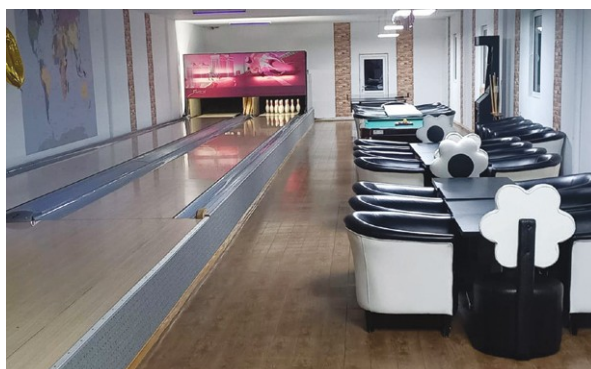
Coordonate GPS: 45.79756 „N, 20.88433 „E

Orar: în funcție de anotimp

Web: <https://www.facebook.com/carpinis.pescarie/about>

Descriere: Complexul dispune de un mic ștrand și arene sportive. Pescarii pot să-și încerce norocul la lacul din zonă.

4. Play Bowling Cărpiniș



Adresa: Str. a II-a nr 11, Cărpiniș 307090

Coordonate GPS: 45.78726 „N, 20.90377 „E

Orar: 15:00 – 22:00

Web: <https://www.facebook.com/bowlingcarpinis/>

Descriere: O locație excelentă pentru practica bowling-ului.

5. Pescăria Caraiman



Adresa: Beregsău Mare 307371
Coordonate GPS: 45.75828 „N, 21.03185 „E
Orar: non-stop
Web: https://www.facebook.com/profile.php?id=100083090122822&ref=page_internal
Descriere: Iubitorii de pescuit se pot destinde pe malul bălții.

6. Moli Parc Săcălaz



Adresa: Str. Lacului nr.1, Săcălaz 307370
Coordonate GPS: 45.76881 „N, 21.10250 „E
Orar: Non-stop
Web: https://www.facebook.com/people/MoLi-Park/100083490695553/?paipv=0&eav=AfbfidhjNO7loBK16uuCO3Bs9gS51rHKvA79DERzAfhDudU5W6jS2513hZcPRNDyjQY&_rdr
Descriere: Balta dispune de locuri de pescuit special amenajate. La locație vara se organizează concerte de muzică.

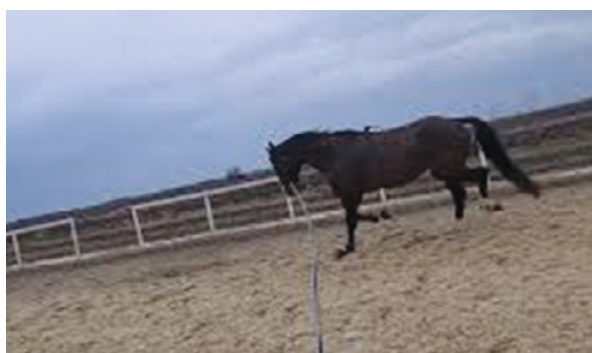
7. Balta Carol Săcălaz

Adresa: Str. Lacului nr.1, Săcălaz 307370
Coordonate GPS: 45.75375 „N, 21.09892 „E
Orar: Luni-Vineri 07-19, Duminică, Sâmbătă non-stop
Web: <https://casa-pescarului.ro/>



Descriere: Balta dispune de locuri de pescuit special amenajate. Peștele prins poate fi cumpărat.

8. Herghelia C.S. Cantemir



Adresa: DN 59A
Coordonate GPS: 45.76536 „N, 21.15923 „E
Orar: 11:00 - 19:00
Web: -

Descriere: Iubitorii de echitație pot lua ore de echitație sau cei experimentați pot închiria un cal.

9. La Plaja Noua Utvin



Adresa: Strada principala, Utvin 307382
Coordonate GPS: 45.72183 „N, 21.10791 „E
Orar: 10-22
Web: <https://laplajanoua.ro/contact/>

Descriere: 18 hectare de aventură și distracție. Complexul dispune de locuri amenajate pentru sporturi acvatice, wakeboarding, hamace, șezlonguri și o plajă mare de nisip.

9. Ștrand Termal Sânmihaiu German



Adresa: Sânmihaiu German 307381

Coordonate GPS: 45.72183 „N, 21.10791 „E

Orar: Marți–Duminică 13:00 – 23:00, Luni închis

Web: <https://www.strand-termal.ro/>

Descriere: În 1977, la Sânmihaiu German au fost descoperite ape termale. Descoperirea a avut loc în timpul sondării teritoriului în căutarea unor puțuri de petrol. Sursa apelor se regăsește la peste 2.400 m adâncime. Inițial s-a încercat exploatarea lor pentru încălzirea termică. Conform studiilor științifice efectuate, aceste ape, deosebit de fierbinți, sunt benefice afecțiunilor reumatice, însă sunt contraindicate persoanelor cu afecțiuni cardiovasculare, datorită temperaturilor ridicate. Ștrandul pune la dispoziția oaspeților cazare, masă, bar, camping, grătar, masaj, solar.

11. Mausoleul Bobda



Adresa: Bobda 307101

Coordonate GPS: 45.73518 „N, 20.94329 „E

Orar: -

Web: -

Descriere: Pentru cei care iubesc aventurile mai speciale și istoria, Mausoleul familiei Csávossy este o destinație perfectă. Destinat odihnei de veci a celor din familia baronilor de Csávossy, mausoleul făcea parte dintr-un vast domeniu nobiliar care includea un castel cu peste 40 de camere, o herghelie, un parc, un heleșteu și multe dependențe destinate bunului mers al lucrurilor la castel. Groful Gyula Csávossy, construit aici, la sfârșit de Secol XIX, un palat impresionant cu 42 de încăperi, alături de care se afla un splendid mausoleu, replică a Bazilicii din Esztergom – Ungaria. Și după ce palatul a dispărut, fiind demontat „la cărămidă”, materialele de construcție fiind folosite la edificarea a numeroase construcții din zonă. Din păcate astăzi din splendida bogăție a rămas doar o ruină.

12. Barajul și ecluza de la Sânmihaiu Român



Nodul hidrotehnic de bifare și navigație Sânmihaiu Român este amplasat pe canalul Bega, la 11 km de Timișoara, în amonte de localitatea Sânmihaiu Român, în județul Timis.

Obiectivul – care este un fel de poartă spre Europa în călătoria cu vaporul pe râul Bega – a fost construit în perioada Imperiului Austro – Ungar, în anul 1909.

Studiu

Rute turistice tematice de ciclism

Interreg - IPA CBC
România - Serbia



Cooperare dincolo de frontiere.

Programul Interreg -IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia este finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA II) și cofinanțat de statele partenere în program.



Titlul proiectului: Conexiunea traseului de ciclism turistic din Banat (RORS-379)

Editorul materialului: Asociația Otelek Magyarul Magyarokert Egyesület

Data publicării: aprilie 2022

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

Pentru eventuale sesizări, contactați: romania-serbia@mdrap.ro